

'Een klein meester-
werk, en een genot
om te lezen.'
The Times

Geluks momenten

roman

Clare
Chambers

'Onweerstaanbaar.' *Mail on Sunday*

Clare Chambers

Geluksmomenten

De Fontein

RAVAGE OP HET SPOOR

Dichte mist tijdens spitsuur leidt tot treinramp met tientallen dodelijke slachtoffers

Het noodlot sloeg toe op de avond van 4 december toen twee treinen in dichte mist onder het spoorviaduct bij station Nunhead op elkaar botsten. De elektrische trein van 17.18 uur, van Charing Cross naar Hayes, en de stoomtrein van 16.56 uur, van Cannon Street naar Ramsgate, waren vertraagd door het slechte weer. Aan boord waren behalve de gebruikelijke forenzen ook reizigers die na het doen van hun kerstinkopen op weg waren naar huis. Het was druk in de rijtuigen, de reizigers verdrongen zich op de balkons en in de gangpaden. De trein naar Hayes stond stil voor een rood sein, even buiten St. John's, toen om 18.20 uur de stoomtrein zich in het achterste rijtuig boorde. Dat was het begin van een reeks rampzalige ontwikkelingen waarbij meer dan tachtig dodelijke slachtoffers vielen en ruim tweehonderd gewonden.

De stoomtrein ontspoorde en ramde een staander van het viaduct, met als gevolg dat de spoorbrug instortte en de twee rijtuigen daaronder vermorzelde. Een derde trein, die het viaduct naderde vanuit de richting Holborn, kwam dankzij het snelle optreden van de machinist tijdig tot stilstand, waardoor een nog grotere ramp werd voorkomen. De rijtuigen ontspoorde, maar geen van de inzittenden raakte gewond.

De dichte mist en de duisternis hinderden de reddingswerkzaamheden van brandweer, politie, spoorwegpersoneel, doktoren en verpleegsters. Daarbij kwam nog het instortingsgevaar van het beschadigde viaduct.

Gedurende de hele nacht bleef het leger van vrijwillige hulpverleners groeien, en talloze omwonenden stelden hun huis ter beschikking voor hulp aan de gewonden. De elf ambulances die werden ingezet, reden af en aan; de ziekenhuizen in de directe omgeving konden de stroom gewonden al snel niet meer aan, waardoor de ziekenwagens steeds grotere afstanden moesten afleggen.

Terwijl het nieuws van het ongeluk zich verspreidde, raakten de telefoonlijnen overbelast door de talloze ongeruste familieleden die belden. Door het uitvallen van het treinverkeer in de regio zagen honderden reizigers zich genoodzaakt de nacht in Londen door te brengen.

Veel van de doden en gewonden waren in Clock House en Beckenham ingestapt; in de achterste rijtuigen, omdat die het dichtst bij de stationsingang stonden. Zo kwam het dat onder deze groep reizigers de meeste slachtoffers vielen.

Regio Zuid van British Railways heeft al een onderzoek in gang gezet naar de toedracht van de ramp.

Juni 1957

Het artikel waarmee het allemaal begon, stond niet eens op de voorpagina, maar diende als vulling op pagina 5, tussen een advertentie voor de Patricia Brixie Dancing School en een verslag van de jaarvergadering van de Liberals, in Crofton. In het bewuste artikel werd melding gemaakt van een recente studie naar maagdelijke voortplanting bij zee-egels, kikkers en konijnen, met als conclusie dat er geen enkele reden was om aan te nemen dat zogenoemde parthenogenese zich niet ook bij mensen zou kunnen voordoen. De meeste lezers van de *North Kent Echo* zouden deze droge wetenschappelijke kost waarschijnlijk hebben overgeslagen, als de kop boven het artikel niet zo geruchtmakend was geweest: **MANNEN NIET LANGER NODIG BIJ VOORTPLANTING!**

Het resultaat was een ongewoon grote zak met post, voornamelijk gevuld met brieven van verontwaardigde – en bepaald niet alleen mannelijke – lezers. Zo typeerde Mrs. Beryl Diplock, een diep gekwetste abonnee uit St. Paul's Cray, de teneur van het artikel als gevaarlijk en onchristelijk. En wees menige vrouwelijke lezer erop dat een dergelijke voorstelling van zaken door dubieuze mannen als excuus zou kunnen worden gebruikt om onder hun verantwoordelijkheden uit te komen.

Maar er was één reactie die eruit sprong. Een kort, bijna zakelijk briefje, afkomstig van Mrs. Gretchen Tilbury, Burdett Road 7 in Sidcup.

Geachte redactie,

Met veel belangstelling heb ik in uw krant van vorige week het artikel 'Mannen Niet Langer Nodig bij Voortplanting!' gelezen. Ik ben er altijd van overtuigd geweest dat er bij de conceptie van mijn dochter – ze is inmiddels tien – geen man betrokken is geweest. Mocht u behoefte hebben aan een nadere toelichting, dan kunt u me bereiken op bovenstaand adres.

De daaropvolgende redactievergadering – doorgaans een saaie aangelegenheid waarbij niet alleen de komende editie in de steigers werd gezet, maar ook de fouten en gemiste onderwerpen in de voorgaande werden belicht – verliep levendiger dan in geruime tijd het geval was geweest.

Jean Swinney, redacteur speciale reportages, rubriekschrijver, manussje-van-alles en bovendien de enige vrouw aan tafel, keek naar de brief die rondging. Het schuine handschrift met zijn opmerkelijke lussen deed haar denken aan dat van haar lerares Frans op de middelbare school. Ook zij had het cijfer 7 van een dwarsstreepje voorzien, iets wat de toen dertienjarige Jean had beschouwd als het toppunt van verfijning en gretig had gekopieerd. Tot verontwaardiging van haar moeder, die er korte metten mee maakte. In de ogen van Mrs. Swinney waren alle buitenlanders Duitsers, en daar had ze geen goed woord voor over.

Bij die gedachte schoot het Jean te binnen dat ze op weg naar huis langs de schoenmaker moest, om de gerepareerde schoenen van haar moeder op te halen. Het was haar een raadsel waarom iemand die nog amper de deur uit ging, zo veel schoenen nodig had. Ze moest bovendien sigaretten en pepermuntolie halen, en als ze de tijd kon vinden om die avond een pastei te maken, had ze niertjes en spek nodig. Zo niet, dan werd het iets met eieren. Dat kon altijd.

‘Heeft iemand zin in een gesprek met Onze-Lieve-Vrouwe van Sidcup?’ vroeg Larry, de nieuwsredacteur.

Rond de tafel hielden stoelen krakend achterover. Niemand stond te trappelen. Dat was duidelijk.

‘Nee, dat lijkt me niet echt iets voor mij,’ zei Bill, redacteur sport, kunst en cultuur.

Jean reikte naar de brief, in het besef dat de opdracht uiteindelijk hoe dan ook op haar bordje zou belanden.

‘Dat is dan geregeld,’ zei Larry, die besloot het gebaar als een teken van interesse te interpreteren. ‘Het is tenslotte een vrouwenkwestie.’

‘Maar... eh... willen we dit soort excentriekelingen een podium bieden?’ vroeg Bill zich hardop af.

‘Wie zegt dat ze dat is?’ Roy Drake, de hoofdredacteur, klonk mild en welwillend.

Jean glimlachte bij de herinnering dat ze huizenhoog tegen hem had opge-

keken toen ze als groentje bij de krant was begonnen; dat ze had gesidderd wanneer ze bij hem op kantoor moest komen. Maar ze had al snel ontdekt dat die angst onterecht was. Als vader van vier dochters was Roy allesbehalve een bullebak en behandelde hij vrouwen met respect. Bovendien kon iemand met zulke dramatisch gekreukte pakken onmogelijk intimiderend zijn.

‘Natuurlijk is het een excentriekeling!’ protesteerde Bill. ‘Je gaat me toch niet vertellen dat je in maagdelijke geboortes gelooft?’

‘Nee, maar Mrs. Tilbury blijkbaar wel. En ik ben benieuwd waarom.’

‘Ze heeft een prettige, beknopte stijl van schrijven,’ zei Larry.

‘Omdat ze hier niet vandaan komt. Daarom schrijft ze zo beknopt.’

Alle hoofden keerden zich naar Jean.

‘Haar handschrift is anders dan zoals we het hier op school leren. Bovendien heet ze Gretchen.’

‘Afijn, tact lijkt me een eerste vereiste om met haar in gesprek te gaan,’ oordeelde Roy. ‘Dus het is typisch een klusje voor jou, Jean.’

Rond de tafel werd geknikt. Allemaal lieten ze de opdracht maar al te graag aan haar over.

‘Om te beginnen zul je de feiten moeten controleren. Dan weet je gauw genoeg of ze de boel belazert.’

‘Ik kan je binnen vijf minuten vertellen of ze nog maagd is,’ verkondigde Larry tot algemene hilariteit. Hij leunde achterover met zijn handen achter zijn hoofd, zijn ellebogen naar opzij, waardoor de ribbels van zijn hemd onder zijn overhemd duidelijk te zien waren.

‘Er staat nergens dat ze nog steeds maagd is,’ merkte Bill op. ‘Dat kind is tien! Dus misschien weet ze inmiddels waar Abraham de mosterd haalt.’

‘Ik twijfel er niet aan of Jean redt zich prima, ook zonder jouw expertise,’ zei Roy, die niets van dit soort gesprekken moest hebben.

Jean had het gevoel dat de gebezigde taal zonder hem een stuk grover zou zijn geweest. Merkwaardig hoe de anderen rekening met hem hielden, terwijl hun houding tegenover háár er een was van ‘jongens onder elkaar’. Doorgaans beschouwde ze dat als een compliment. Maar er waren ook momenten waarop de twijfel toesloeg, bijvoorbeeld wanneer ze zag hoe ze zich tegenover jongere, knappere vrouwen gedroegen. Hoe ze bijvoorbeeld de secretaresses bejegenden met een combinatie van hoffelijkheid en onbeholpen geflirt.

De rest van die middag wijdde ze zich aan haar vaste rubrieken: *Nuttige Weetjes voor de Huisvrouw* en *Trouwbeloften*, waarin ze verslag deed van de huwelijken die de afgelopen week waren gesloten.

.....
Na de receptie in het buurthuis van St. Paul's Cray vertrokken Mr. en Mrs. Plornish op huwelijksreis naar St. Leonards-on-Sea. De bruid was bij haar vertrek gekleed in een turkooisblauwe jas met zwarte accessoires.
.....

De rubriek *Nuttige Weetjes* kostte haar weinig inspanning; de tips waren afkomstig van trouwe lezeressen. In haar begintijd had ze de meeste vóór publicatie zelf uitgeprobeerd. Inmiddels had ze er plezier in om de meest bizarre uit te kiezen en in de krant te zetten.

Toen haar andere werk erop zat, schreef ze een kort briefje aan Gretchen Tilbury, met de vraag of ze kon langskomen om kennis te maken met haar en haar dochter. Wegens het ontbreken van een telefoonnummer moest een en ander schriftelijk worden afgehandeld. Om vijf uur deed ze de hoes over haar schrijfmachine en leverde ze de brief op weg naar buiten bij de postkamer af.

Haar fiets, een zwaar en degelijk model dat zoals de meeste van haar bezittingen al generatieslang meeging, leunde tegen het hek. Pal ervoor stond een van de typistes, innig verstrengeld met een jonge kerel die in de drukkerij werkte. Jean herkende het meisje wel, maar ze had geen idee hoe ze heette. Er was weinig contact tussen de redactie en het overige personeel.

Om bij haar fiets te komen moest ze om het paar heen lopen. Dus dat deed ze, slecht op haar gemak. Uiteindelijk kreeg het stel haar in de gaten, deed een stap opzij en verontschuldigde zich grinnikend. Het voelde bijna wreed zoals ze volledig in elkaar opgingen. Jean hield zichzelf voor dat het niets persoonlijks was, maar een symptoom van de kwaal die liefde heette. Wie eraan leed, viel niets te verwijten, maar kon slechts worden beklagd.

Ze haalde een zijden sjaal uit haar zak en knoopte die stevig vast onder

haar kin zodat haar haar tijdens het fietsen niet in haar gezicht waaide. Haar tas stopte ze in de mand aan het stuur. Toen liep ze met de fiets naar de stoerprand en stapte op, waarbij ze in één vloeiende beweging haar rok gladstreek.

Het was nog geen halfuur fietsen van de burelen van de *Echo* in Petts Wood naar Hayes, waar ze woonde, en zelfs op dit uur van de dag was er weinig verkeer. De zon stond hoog aan de hemel, het zou nog uren duren voordat het donker werd. Na het eten en de afwas zou ze waarschijnlijk nog wel even tijd hebben voor de tuin. Het zevenblad dat onder de schutting met de burelen vandaan kwam, vormde een bedreiging voor de bonen. Waakzaamheid was geboden.

Bij het vooruitzicht om op deze zomerse avond in haar groentetuin aan de slag te gaan, nam een kalme tevredenheid bezit van haar. Het gras zou tot het weekeinde moeten wachten. Het maaien was een heel karwei; niet alleen het gazon aan de voor- en achterkant moest onder handen worden genomen, maar ook het gras van de buurvrouw, die een dagje ouder werd. Ze had het ooit in een vlaag van gulheid toegezegd, maar inmiddels was het een verplichting waar ze steeds meer tegen opzag. Op haar beurt beschouwde de buurvrouw het onderhand als iets vanzelfsprekends en kon er nauwelijks meer een bedankje af.

Jean stopte bij het rijtje winkels langs de straat die van het station naar beneden liep. Een pastei zou te veel tijd kosten, maar ze aten al zo vaak iets met eieren. Dus ze kocht lamslever bij de slager. Lekker met nieuwe aardappeltjes en boontjes uit eigen tuin. Haastig werkte ze de rest van haar lijstje af. De winkels sloten om klokslag halfzes, en haar moeder zou diep teleurgesteld zijn als ze zonder de schoenen en zonder pepermuntolie thuiskwam. Om nog maar te zwijgen van haar eigen frustratie als ze zonder sigaretten kwam te zitten.

Tegen de tijd dat ze het tuinpad op reed van de bescheiden twee-onder-een-kapwoning uit de jaren dertig, was haar stemming tot het nulpunt gedaald. Want toen ze de lever, gewikkeld in vetvrij papier, in haar geruite boodschappentas deed, had ze een paar druppels bloed op haar lichtgrijze wollen rok gemorst. Ze was nijdig op zichzelf. Bloedvlekken waren hardnekkig, wist ze uit ervaring. Bovendien had ze de rok nog niet zo lang geleden laten stomen.

‘Ben jij dat, Jean?’ klonk de stem van haar moeder toen ze de sleutel in het slot stak. Zo ging het elke dag. En zoals elke dag kwam de stem van boven en was er zowel angst als verwijt in te horen.

‘Ja, moeder, ik ben het!’ riep Jean zoals altijd terug, de ene keer geduldiger dan de andere, afhankelijk van haar dag op de krant.

Haar moeder verscheen op de overloop, boog zich over de leuning en wapperde met een blauw luchtpostvelletje. ‘We hebben een brief van Dorrie! Wil je hem lezen?’

‘Ja, straks.’ Jean zette haar tassen en haar pakjes neer en knoopte haar sjaal los.

Dorrie, haar jongere zus, was getrouwd met een koffieboer en woonde in Kenia. Maar wat Jean betrof had ze net zo goed op de maan kunnen wonen; zo ver en vreemd was het leven dat haar zusje leidde. Dorrie had een huis-knecht, een kok en een tuinman, een nachtwaker om het gezin tegen indringers te beschermen, en ze sliepen met een geweer onder het bed om zichzelf te beschermen tegen de nachtwaker. Als kinderen hadden de zusjes een hechte band gehad, en toen Dorrie net weg was, had Jean haar vreselijk gemist. Maar na al die jaren was ze eraan gewend geraakt. Anders dan haar moeder, die nooit aan het gemis van haar dochter en haar kleinkinderen had kunnen wennen.

‘Wat eten we? Heb je wat lekkers gekocht?’ Bij het zien van de papieren zak met daarin haar gerepareerde schoenen, kwam Jeans moeder langzaam de trap af. Haar gezicht verried dat ze pijn had.

‘Lever.’

‘Heerlijk! Ik rammel. Ik heb de hele dag nog niets gegeten.’

‘Waarom niet?’ vroeg Jean verbijsterd. ‘Er is genoeg in huis.’

‘Ik was pas laat wakker. En toen heb ik geluncht met pap,’ krabbelde haar moeder enigszins terug.

‘Dus u hebt wél iets gegeten?’

‘Nou ja, pap. Dat noem ik geen eten.’

Jean ging er niet op in en liep naar de keuken, waar ze de boodschappen op de tafel zette. De keuken lag op het westen, het was er warm en licht dankzij de avondzon. Een vlieg tikte zoemend tegen de ruit totdat Jean hem naar buiten liet. Bij het zien van de vliegenpoep op het glas besloot ze in het weekeinde ook de ramen te lappen. Elke donderdagochtend kwam de

werkster, maar Jean had de indruk dat die in ruil voor haar vijf shilling vooral roddels opdiste en de laatste nieuwtjes vertelde. Maar moeder genoot ervan, dus vooruit maar.

Terwijl haar moeder de gerepareerde schoenen uitprobeerde, trok Jean haar rok uit en liep ze in haar onderjurk naar het aanrecht om de bloedvlekken te inspecteren. In het gootsteenkastje, achter het gordijntje, stond een doos met vodden, de stoffelijke resten van andere niet langer draagbare kledingstukken. Met de mouw van wat ooit een favoriete nachtjapon was geweest, begon ze de vlekken te betten met spiritus.

‘Wat doe je?’ Haar moeder kwam achter haar staan.

‘Er zit bloed op.’ Jean keek fronsend toe terwijl de roestkleurige vlekken lichter werden, maar ook groter. ‘Niet van mij. Van de lever.’

‘Je bent ook zo slordig.’ Haar moeder stak een broodmagere enkel naar voren om de schoen te bewonderen. Een beige geitenleren pump met een klein hakje. ‘Ik denk niet dat ik ze ooit nog draag.’ Ze slaakte een zucht. ‘Maar toch fijn dat ze gerepareerd zijn.’

‘Wat zonde nou!’ mopperde Jean. De vlekken waren weliswaar verbleekt, maar nog altijd duidelijk te zien. ‘Het was zo’n fijne rok voor op de fiets.’

Ze liep ermee naar boven om iets anders aan te trekken. Ook al kon ze de rok niet meer aan, ze wilde hem nog niet bij de vodden doen. In plaats daarvan legde ze hem netjes opgevouwen onder in de kast. Misschien kwam hij ooit nog van pas.

Na het eten – lever met gebakken uien en als toetje pudding van peren uit blik met gecondenseerde melk – wiede ze onkruid tussen de bonen en gaf ze de moestuin water, terwijl haar moeder zich met haar bibliotheekboek in een tuinstoel had geïnstalleerd. Overigens zonder ook maar één letter te lezen. Het weer kon nog zo verrukkelijk zijn, in haar eentje ging ze nooit buiten zitten. Alleen als ze gezelschap had. Uit het park klonken de hoge, vrolijke stemmen van spelende kinderen, en ergens in de straat blafte af en toe een hond naar een voorbijganger. Of naar een auto die met veel lawaai kwam langsrijden. Maar dat laatste gebeurde niet zo vaak. Tegen de tijd dat de schemering viel, zou de rust zijn weergekeerd.

Uiteindelijk verplaatsten Jean en haar moeder de zitting naar de woonkamer, aan de voorkant van het huis. Ze trokken de gordijnen dicht en deden de lampen aan, die vanonder hun bruine kap een aarzelende, gelige

gloed verspreidden. Na twee potjes *gin rummy* aan de kleine kaarttafel haalde Jean de mand met verstelwerk tevoorschijn, waar ze de afgelopen weken nauwelijks naar had omgekeken. Ondertussen pakte haar moeder haar leren schrijfmap om Dorries brief te beantwoorden. Bij wijze van voorbereiding herlas ze de brief nogmaals, deze keer hardop. Jean veronderstelde dat ze dat voor háár deed, want zelf wist ze al wat erin stond. Dat deed haar moeder ook met de krant of een tijdschrift, wanneer de stilte op de zondagmiddag haar te veel werd.

Lieve moeder,

Wat fijn dat u schreef. En wat klinkt Hayes verrukkelijk. Zo vredig. Kon ik dat ook maar zeggen van Kitale. Het is hier een gekkenhuis. Kenneth zit voornamelijk op de plantage. Hij heeft eindelijk een nieuwe bedrijfsleider, maar die moet hij nog 'africhten', zoals hij het noemt. Laten we hopen dat deze langer blijft dan de vorige. Die noemen we 'Vernon de verrader' als we onder ons zijn. Mrs. Swinney giechelde.

Ik ben lid geworden van de Kitale Club en daar heb ik mijn tweede thuis gevonden als Kenneth er niet is. Het zijn bijzondere types die daar rondlopen. U kunt zich er vast wel iets bij voorstellen. Afgelopen vrijdagavond ben ik naar Present Laughter geweest, van Noel Coward, op de planken gebracht door de plaatselijke toneelvereniging. Pru Calderwell – de absolute societykoningin – speelde de rol van Liz Essendine. Dat deed ze geweldig. De rest van de bezetting hield niet over. De meesten speelden nogal houtherig. Als dat het niveau is, kan ik voor het volgende stuk ook wel auditie doen!

We hebben sinds kort een hond, een zwarte Duitse herder. Een pup. Hij heet Ndofo, en we zijn allemaal verliefd op hem. Ik word geacht hem op te voeden tot waakhond, voor als ik hier alleen ben. Maar hij is veel te lief. Hij gaat voor iedereen die hem kriebelt op zijn rug liggen.

De kinderen krijgen over een paar weken vakantie, en dan komen ze thuis. Dus ik moet nog even genieten van mijn vrijheid en proberen me wat vaker op de tennisbaan te laten zien. Ik heb les genomen, en er is morgen een toernooi. Ik speel een gemengd dubbel met ene Stanley Harris; hij is al een jaar of zestig, maar nog erg fanatiek. 'Laat! Laat!'

roept hij voortdurend, ook als ik word aangespeeld. Dus ik denk niet dat ik veel te doen zal hebben.

En nu moet ik opschieten als ik deze brief nog op tijd op de post wil doen! Blijf gezond! Liefs, ook voor Jean.

Dorrie

‘Wat schrijft ze toch altijd verrukkelijke brieven,’ zei Jeans moeder.

‘Omdat ze ook een verrukkelijk leven heeft om over te schrijven.’ Jean werd altijd een beetje cynisch van Dorries brieven, waarin haar zusje opgewekt verslag deed van alles wat ze meemaakte. De dierbare herinneringen aan hun vroegere hechte band werden overschaduwed door wrok vanwege het enorme contrast tussen háár leven en dat van Dorrie.

Om halfnegen werkte haar moeder zich met veel moeite uit haar stoel. ‘Ik denk dat ik in bad ga,’ verklaarde ze op een toon alsof het idee spontaan bij haar was opgekomen.

Ook al had Jean af en toe haar twijfels over hun huiselijke routine, en ook al vermoedde ze dat de meeste andere mensen een minder strakke dagindeling hadden, het badritueel van haar moeder was iets wat ze maar al te graag in stand wilde houden. Twee keer per week, op dinsdag- en vrijdagavond tussen halfnegen en negen, was Jean heel even eigen baas en kon ze doen wat ze wilde. Ze kon naar de radio luisteren zonder commentaar van haar moeder, ze kon eten waar ze trek in had, staande aan het aanrecht, ze kon in volmaakte stilte een boek lezen, en ze kon desnoods spiernaakt door het huis rennen.

Maar het liefst maakte ze haar korset los en liet ze zich languit op de bank ploffen, met een asbak op haar buik. En dan achter elkaar twee sigaretten roken! Er was geen enkele reden waarom ze dat niet zou kunnen doen wanneer haar moeder erbij was – dat ze op de bank ging liggen zou hoogstens tot bezorgde vragen naar haar gezondheid kunnen leiden – maar in haar eentje was het oneindig veel fijner. De zomerse variant hiervan was op blote voeten de tuin in lopen en liggend in het gras haar sigaretten roken.

Die avond had ze net haar knellende kousen uitgetrokken en in haar schoenen gestopt toen er in de achterkamer een luid geraas klonk, alsof alle tegels van de haard tegelijk naar beneden kwamen. Onderzoek wees uit dat er een merel door de schoorsteen was gevallen, in een lawine van roet en

gruis. Het beestje bleef als verdoofd even op het rooster liggen, maar toen Jean dichterbij kwam begon het wanhopig met zijn vleugels te fladderen en vloog het in paniek tegen het haardscherm.

Jean deinsde vol afschuw achteruit, haar hart bonsde in haar keel. Ze zou de gewonde vogel moeten zien te bevrijden óf hem uit zijn lijden moeten verlossen, maar ze voelde zich tot geen van beide in staat. De merel was duidelijk nog jong, hij zat onder het roet en zo te zien was hij vooral geschrokken. Inmiddels had hij zich onbeholpen langs het haardscherm gewerkt, en nu fladderde hij onvast door de kamer, waarbij hij donkere vegen achterliet op het behang en rakelings langs al hun mooie spulletjes vloog.

Jean gooide de tuindeuren open en probeerde hem met gestrekte armen, alsof ze het verkeer stond te regelen, die kant uit te loodsen. Uiteindelijk rook de jonge vogel zijn vrijheid. Hij vloog naar buiten, scheerde laag over het grasveld en streek neer op een tak van de kersenboom. Vanuit de deuropening zag Jean dat de kat van de burens kwam aansluipen door de struiken; zijn ogen glinsterden moordzuchtig.

Tegen de tijd dat ze de haard had uitgeveegd, de ergste strepen van het behang had weten te krijgen en de deur naar de achterkamer dicht had gedaan om de vochtige, gronderige roetgeur buiten te sluiten, hoorde ze dat het bad leegliep. Ze stak een sigaret op en rookte die staande bij het fornuis, terwijl ze wachtte tot de melk kookte. Haar moeder dronk altijd een mok warme Ovomaltine voor het slapengaan.

Nu haar hartslag weer was gekalmeerd, werd ze zich bewust van het voldane gevoel dat ze op eigen kracht een huiselijke crisis had weten te bezweren. Zonder de hulp van anderen in te roepen. Al veronderstelde die gedachte dat er ook inderdaad anderen wáren op wie ze een beroep had kunnen doen.

.....

Zaagsel is uitermate geschikt voor het reinigen van tapijten.

Maak het zaagsel vochtig, strooi het – vooral niet te dik! – over het te reinigen tapijt en schuier het vervolgens weg met een harde borstel. Het laat geen vlekken na, zelfs niet op de lichtste, teerste kleuren.

.....

Eerder verschenen van Clare Chambers:

Leren zwemmen
Een broeierige zomer
In een ander licht

Eerste druk juni 2022

Oorspronkelijke titel *Small Pleasures*

Oorspronkelijke uitgever Weidenfeld & Nicolson, an imprint of The Orion Publishing Group Ltd, an Hachette UK Company

Copyright © 2020 by Clare Chambers

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2022 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Erica Feberwee

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Edward Bettison

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 6028 8

ISBN e-book 978 90 261 6029 5

ISBN luisterboek 978 90 261 6030 1

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.